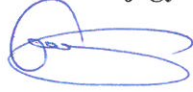

A jelentést elfogadom és az intézkedési terv elkészítését elrendelem:

Név: Veilandics Eszter jegyző

Aláírás:

Dátum:

2022. november 8.

ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

„A képviselő-testület működése a hatályos szervezeti és működési szabályzat alapján”
című vizsgálathoz

2022. október 25.

Darnózseli Közös Önkormányzati Hivatal Darnózseli	
Érkezett:	2022.11.03.
Kis/393-3/2022	Előzetes számok száma: db
Előszám:	Változatok száma: db
	Készítette: T. VE.

I./
AZ ELLENŐRZÉS SZERVEZÉSÉRE VONATKOZÓ ADATOK

Az ellenőrzést végző:	Dr. Dudás Eszter belső ellenőr
A vizsgálat célja:	Annak megállapítása volt, hogy a képviselő-testület működése megfelel-e a hatályos szervezeti és működési szabályoknak, illetve a veszélyhelyzetre való tekintettel az irányadó jogszabályi követelményeknek.
Ellenőrzött szervezet:	Kisbodak Község Önkormányzata
Az ellenőrzés típusa:	szabályszerűségi
Vonatkozó jogi háttér:	A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet
Alkalmazott ellenőrzési eszközök és módszertanok:	Dokumentumok, dokumentáción alapuló szűrőpróbaszerű, interjú
Ellenőrzött időszak:	2021. év
Ellenőrzés időtartama:	teljes év
Időigény (ellenőri munkanapok száma):	4 revizori nap
Az ellenőrzésben közreműködött belső ellenőr:	Dr. Dudás Eszter (5115650)
Az ellenőrzött időszakban hivatalban lévő vezetők:	Timár Gábor polgármester Dr. Ladányi Zsigmond aljegyző

A./ Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Az Önkormányzat belső ellenőrzését Gyürü Péter egyéni vállalkozóval kötött megbízási szerződés alapján biztosította.

A 2022. évi belső ellenőrzési terv alapján az alábbi ellenőrzési feladat valósult meg:

Kisbodak Község Önkormányzatánál 1 fő belső ellenőr a 2022. évben összesen 4 revizori nap belső ellenőrzést végeztet, a tervezett ellenőrzés megvalósult.

Soron kívüli ellenőrzésre nem került sor.

Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja nem merült fel.

B./ A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

A megbízási szerződés keretében bevont belső ellenőr, Dr. Dudás Eszter a szakmai fejlesztési igények teljesítése érdekében a 2021. évben részt vett a kötelező továbbképzésen (2022. évben

nem volt kötelező továbbképzés). Teljesítette a NAV Képzési, Egészségügyi és Kulturális Intézete által szervezett, 2021. évre előírt kötelező továbbképzést ÁBPE-továbbképzés II. - Közbeszerzési alapismeretek - belső ellenőrök részére címmel (*tanúsítvány sorszáma: T-211IBUDKAIBE-01/12693/2021.*).

2022. évben a belső ellenőrzési feladatellátáshoz külső szakember igénybevétele nem került sor.

C./ Tanácsadói tevékenység bemutatása

Az Önkormányzatnál tanácsadói tevékenység 2022. évben nem történt.

Az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi és egyéb felhatalmazás:

- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
- A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet
- Belső ellenőrzési kézikönyv

A vizsgálat alapjául szolgáló főbb jogszabályok:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.)
- Kisbodak Község Önkormányzat Képviselő-testülete 8/2019.(X.21.) önkormányzati rendelete a Szervezeti és Működési Szabályzatról
- A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (Kat. tv.)
- a veszélyhelyzet ideje alatt a polgármesteri feladatok ellátásának egyes kérdéseiről szóló 15/2021. (I. 22.) Korm. rendelet
- a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.)
- a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet (IM rendelet)

A vizsgálatba bevont dokumentációk, adatok:

- testületi jegyzőkönyvek, határozatok, önkormányzati rendeletek,
- a dokumentumok áttekintésén, elemzésén túl az aljegyző által közölt információkat használtam fel az ellenőrzés során.

II./ ÖSSZEFOGLALÓ

A 2022. évi belső ellenőrzési terv, illetve annak tárgya a képviselő-testület által bár elfogadásra került, ugyanakkor a jogszabályi előírásokkal ellentétesen az a belső ellenőrzéssel előzetesen nem került egyeztetésre.

A vizsgálat során felmértük és értékeltük, hogy a képviselő-testület szervezetére és működésére vonatkozóan rendelkeznek-e önkormányzati rendelettel. A belső ellenőrzés továbbá vizsgálta, hogy az adott időszakra vonatkozó speciális jogszabályi környezet (veszélyhelyzeti szabályozás) figyelembevételre került-e, valamint, hogy ezen túl az általános – SZMSZ-ben rögzített - szabályok szerint, annak megfelelően működött-e a képviselő-testület.

A vizsgált időszakban az illetékes kormányhivataltól 1 alkalommal kapott törvényességi felhívást az Önkormányzat települési támogatások megállapításával kapcsolatban.

Meg vagyunk győződve arról, hogy az elvégzett munka elégséges volt ahhoz, hogy megalapozott véleményt formálhassunk.

Főbb megállapításaink a következők:

Megállapítható, hogy az Önkormányzat **megalkotta a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatát.**

A 2021. évben is kihirdetett veszélyhelyzet miatt, illetve a vonatkozó hatásköri szabályozás miatt **a vizsgált időszak két részre lett osztva**, illetve a vizsgálat két eltérő szabályozás alapján elemezte a képviselő-testület működését.

A polgármester által történő testületi feladat- és hatáskör-gyakorlás időszakát vizsgálva a belső ellenőrzés megállapította, hogy a jogszabályi előírásoknak **megfelelően** a testület, valamint a bizottságok **nem üléseztek**, a **döntéseket megelőzően** a polgármester személyesen és elektronikus úton **egyeztetett a képviselőkkel**. Hiányosságként került megállapításra, hogy **a döntések előkészítése nem volt megfelelő**, mely az utólagos testületi kontrollt nehezíti; a **döntések némely esetben nem felelnek meg a jogszabályszerkesztésre vonatkozó előírásoknak, azok honlapon való közzététele hiányos.**

A képviselő-testület tájékoztatása megtörtént az ezen időszak alatt hozott **polgármesteri döntésekről**, ugyanakkor a tájékoztatás **hiányos, pontatlan, továbbá hiányzik a tájékoztatás azon lényegi eleme, mely szerint a képviselő-testület a döntéseket megváltoztathatja.**

Az általános, SZMSZ-ben – és az Möt.v.-ben - rögzített szabályok szerinti testületi működés időszakát tekintve a belső ellenőrzés megállapította, hogy a vizsgált testületi ülések

összehívására vonatkozó szabályok betartásra kerültek, ugyanakkor a napirendek elfogadása újabb pontok felvétele esetén, az előterjesztések tartalma nem a vonatkozó előírások szerint történik, továbbá az egyes napirendek tekintetében néhány esetben nem következetes – a vonatkozó jogszabályi előírások, illetve a tárgykör alapján - annak előadójának és a végrehajtásáért felelős személynek a megjelölése. Javasolt az eddigi gyakorlaton módosítani.

A képviselő-testület a 2021. évben az SZMSZ-ben meghatározottnál **kevesebb rendes ülést tartott**, ugyanakkor ez a **különös jogrendre** való tekintettel, **nem értékelhető az Önkormányzat hibájának**. A vizsgált jegyzőkönyvek alapján javasolt a jövőben **nagyobb figyelmet fordítani a személyes érintettség szabályaira**, illetve a **kizárás szabályainak** következetes alkalmazására, továbbá a **jegyzőkönyvek jegyzői/aljegyzői aláírásának szabályaira**.

Az ülések nyilvánosságának biztosítására vonatkozó szabályok alkalmazása **alapvetően jónak mondható**, ugyanakkor a **honlapon közzéteendő dokumentumok megjelenítésére**.

A belső ellenőrzés megállapította, hogy a képviselő-testület **a munkatervét megalkotta**, ugyanakkor **az hiányos**, az SZMSZ-ben rögzített szabályoknak csak részben felel meg, valamint **a közzététel ebben az esetben is elmaradt**.

A megállapítások és a javaslatok részletes leírása az ellenőrzési jelentés további részében található.

Az ellenőrzési jelentést az ellenőrzött terület vezetőjével egyeztettük.

Az ellenőrzés nyomán kialakított véleményünk a vizsgált területről, illetve folyamatokról összességében: közepes (3).

III./ RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

- Szervezeti és Működési Szabályzat:

Az Mötv. 43. § (3) bekezdése szerint, a képviselő-testület az alakuló vagy az azt követő ülésen e törvény szabályai szerint megalkotja vagy felülvizsgálja szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendeletét. Kisbodak Község Önkormányzat Képviselő-testülete **8/2019.(X.21.) önkormányzati rendeletével alkotta meg** az Mötv. szerinti helyi jogszabályt, melyet a vizsgálat időszakig nem módosított.

A vizsgált időszakban az SZMSZ **2 alkalommal került módosításra** a 2/2021. (I.08.) önkormányzati rendelettel az önkormányzat által vállalt feladatok tekintetében, valamint a 12/2021.(XI.19.) önkormányzati rendelettel; a polgármesterre, valamint a jegyzőre átruházott hatáskörök tekintetében.

A vizsgálat során tekintettel kell lenni az SZMSZ-ben nem rögzített, de a képviselő-testület működését szabályozó Mötv.-ben található előírásokra is.

- Speciális jogszabályi környezet:

A Kormány az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendeletével **2020. november 4. napjától**, majd 27/2021. (I. 29.) Korm. rendeletével folytatólagosan, **2021. február 8. napjától** Magyarország egész területére ismételten **veszélyhelyzetet hirdetett ki.**

A Kat. 46. § (4) bekezdése alapján veszélyhelyzetben a települési önkormányzat **képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja.** Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási közzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény egyes rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 307/2021. (VI. 5.) Korm. rendelet alapján **2021. június 15-étől a települési önkormányzat képviselő-testülete**, a fővárosi, megyei közgyűlés, illetve ezek bizottsága **feladat- és hatáskörét maga gyakorolja.**

Fentiekre való tekintettel a képviselő-testület **működésének vizsgálatát a 2021. év tekintetében ketté kell választani:** egyrészt a január 1. – június 14. közötti időszak, amikor a polgármester gyakorolta a hatásköröket, másrészt pedig a június 15. – december 31. közötti

időszak, amikor ismét a képviselő-testület, illetve bizottságai gyakorolták a feladat- és hatásköröket.

I. Polgármester által történő feladat- és hatáskör gyakorlás:

- A Kat. 46. § (4) bekezdése alapján, sem a képviselő-testület, sem a bizottságok ülésének SZMSZ szerinti **összehívására nincs lehetőség**, ugyanakkor arra természetesen volt lehetőség – tekintettel a demokratikus értékek szem előtt tartása miatt -, hogy a polgármester elektronikus úton vagy személyesen a döntést megelőzően kikérje a képviselő-testület tagjainak véleményét.

Az aljegyző tájékoztatása szerint, **a polgármester személyesen és elektronikus úton egyeztetett a képviselőkkel**; valamint ezen időszakban **a képviselő-testület és a bizottságok nem ülészek.**

- **Mivel a képviselő-testület valamennyi hatáskörét a polgármester gyakorolja**, a képviselő-testületnek veszélyhelyzetben nincs döntési jogköre, ezért **ugyanaz igaz** a jegyző részére **átruházott hatáskörökre is**, melyeket ebben az időszakban szintén a polgármester volt jogosult gyakorolni.

Az SZMSZ 2. melléklete szerint, a jegyzőre az alábbi feladat- és hatáskör került átruházásra:

- a) Községi együttélés alapvető szabályairól szóló rendeletben foglalt eljárás lefolytatása.

Mivel a hatáskörátruházás a 12/2021.(XI.19.) önkormányzati rendelettel történt meg, ezért **a belső ellenőrzés szempontjából nem releváns**, hiszen **abban az időszakban már az SZMSZ általános szabályai szerint történt a feladat- és hatáskör gyakorlás.**

- Figyelemmel arra, hogy a jogszabályban meghatározott határidők alkalmazását a veszélyhelyzetben kihirdetett jogszabályok nem függesztették fel, e kérdésekben gondoskodni kellett a döntések meghozataláról. Mindezek során azonban figyelemmel kell lenni, az Mötv. 9.§-ban rögzített alapelvekre (szükségesség, arányosság, joggal való visszaélés tilalma). Fentieket összevetve, egyedileg lehet és kell mérlegelni, hogy meghatározott döntések elhalaszthatók voltak-e, avagy sem. *(Ennek megállapítása nem képezi a jelen vizsgálat tárgyát.)* A döntések kapcsán továbbá vizsgálni szükséges, hogy az ahhoz szükséges véleményezési eljárás lefolytatásra került-e. Az SZMSZ nem rögzít **döntést megelőző kötelező véleményeztetést**, ezért **nem releváns a vizsgált időszakban.**
- A polgármesteri döntésekkel összefüggésben a jegyzőkönyvezés szabályai nem értelmezhetők, azonban **a döntés előkészítésre vonatkozó SZMSZ-ben rögzített**

szabályok megfelelően alkalmazandók. Az SZMSZ 19. – 23. §-ai rögzítik a hatályos szabályokat. Mivel a döntéselőkészítésre vonatkozó rendelkezések alapvetően azt szolgálják, hogy a képviselő-testület, mint az önkormányzat legfontosabb döntéshozó szerve a hatáskörébe tartozó ügyekben megalapozott, szakszerű, törvényes döntést tudjon hozni, különösen fontos ez akkor, amikor **a képviselő-testület a veszélyhelyzetet követően felülvizsgálhatja a polgármester által, a veszélyhelyzet ideje alatt hozott döntéseket.**

A belső ellenőrzés fentiek vizsgálata érdekében szűrőpróbaszerű vizsgálatot tervezett, hogy az SZMSZ-ben rögzített feltételek teljesültek-e, ugyanakkor az aljegyző tájékoztatása szerint, **előterjesztések nem készültek.**

A belső ellenőrzés kiemeli, hogy **különösen a megalkotott rendeletekhez kapcsolódóan** lett volna indokolt az általános szabályok szerinti előkészítés, illetve előterjesztés, valamint azon esetekben, **amikor az előterjesztő fő szabály szerint a jegyző/aljegyző lenne.**

- A Kat. 46. § (4) bekezdése alapján, a képviselő-testület feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja az ott meghatározott korlátozásra figyelemmel. A hivatkozott rendelkezés ugyanakkor nem szabályozza a feladat- és hatáskört érintő döntési formákat, vagy az attól való eltérést. **A polgármester döntései a képviselő-testületet megillető döntési formában** – azaz önkormányzati rendeletként vagy határozatként - **keletkezhetnek.**

Az SZMSZ 38. §-a a döntések formáját tekintve az alábbiak szerint rendelkezik:

*„(1) A Képviselő-testület döntése **egyedi határozat, normatív határozat vagy rendelet.***

A Képviselő-testület normatív határozatait külön-külön évente egytől kezdődő folyamatos arab sorszámokkal kell ellátni.

(2) Kisbodak Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../20.../...hó...nap/ önkormányzati rendelete. A zárójelben feltüntetett dátum a kihirdetés időpontja.

(3) Kisbodak Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../20.../...hó...nap/ határozata. A zárójelben feltüntetett dátum a határozat meghozatalának az időpontja.”

A veszélyhelyzetben hozott **polgármesteri döntésekre, így azok megjelölésére is** az Möt., a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.), és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló

5/2019. (III. 13.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) **előírásait kell megfelelően alkalmazni.**

A Jat. 27. §-a szerint a jogszabály megjelölése annak kihirdetése során magában foglalja a jogszabály megalkotójának megjelölését, a sorszámát, a kihirdetésének napját, a jogszabály elnevezését és címét.

Az önkormányzati rendelet, mint jogszabály kihirdetése során történő megjelölésére vonatkozó előírásokat az IM rendelet 11. § (2) bekezdése állapítja meg. Az IM rendelet 12. §-a szerint a jogszabályok sorszámát a jogszabály megalkotója és a jogszabály típusa szerint évenként egytől kezdődően, a kihirdetés ideje szerint folyamatosan, növekvő sorrendben kell meghatározni, függetlenül a kihirdetés módjától.

A Jat. 1. § (4) bekezdése alapján a Jat. 27. §-át a közjogi szervezetszabályozó eszközökre is megfelelően alkalmazni kell.

A polgármester által hozott normatív határozatok megjelölésének tartalmaznia kell a határozatot hozó szerv teljes megjelölését, amelyre vonatkozó előírást az IM rendelet 15. §-a határoz meg.

A polgármester által hozott nem normatív határozatok megjelölésére a közjogi szervezetszabályozó eszközök, valamint egyes más jogi aktusok megjelölésére vonatkozó szabályok vonatkoznak az IM rendelet 19. §-a alapján. E jogszabályhely rendelkezik arról is, hogy **a normatív és a nem normatív határozatokat évente közös sorszám alatt, egységes, folyamatos számozással kell megjeleníteni.**

Összefoglalva a fentieket, a Jat. 27. §-a alkalmazásában úgy kell tekinteni, hogy az **önkormányzati rendelet, illetve a normatív határozat megalkotója veszélyhelyzetben is a képviselő-testület, ezért a döntések megalkotójaként a képviselő-testületet kell megjelölni.**

A polgármesteri döntéshozatal (rendelet, határozat) során **szükséges ugyanakkor, hogy abban kerüljön feltüntetésre a Kat. 46. § (4) bekezdésére - mint döntéshozatalt biztosító jogszabályhelyre - történő hivatkozás is.**

A vizsgált időszakban született polgármesteri döntéseket áttekintve a belső ellenőrzés megállapította, hogy **a határozatok a fentieknek megfelelő formában** kerültek megjelölésre, **ugyanakkor a rendeletek közül két esetben** (2020. évi költségvetés módosítása, valamint 2020. évi költségvetés végrehajtásáról) **helytelenül**, a polgármesteri döntés feltüntetése nélkül, annak mellőzésével, **képviselő-testületi döntésként került megszövegezésre.** (Megjegyzendő, hogy a közművelődésről szóló

10/2021. (XI.19.) önkormányzati rendelet pedig tévesen polgármesteri döntésként került megszövegezésre képviselő-testületi döntés helyett.)

A belső ellenőrzés továbbá észrevételezi, hogy a **polgármesteri döntéseket követően a képviselő-testületi határozatszámok nem folytatólagosak**, hanem 1-től újra kezdődtek, mely az IM rendelet fenti előírásaival **ellentétes**.

- A **nyilvánosság biztosítása** érdekében a meghozott döntéseket és a döntést megalapozó előterjesztéseket **ugyanúgy közzé kell tenni**, mint a képviselő-testületi döntéseket és előterjesztéseket. Zárt üléssel érintett tárgykörökben a polgármesteri döntéshozatal esetében is a vonatkozó korlátokkal érvényesül a nyilvánosság.

Az SZMSZ 15. § (6) bekezdése szerint, az önkormányzati rendeleteket és a képviselő-testületi határozatokat Kisbodak **község honlapján meg kell jelentetni** - a nyilvánosság biztosítása érdekében.

Az ellenőrzés megállapította, hogy a **község honlapján valamennyi polgármester által megalkotott rendelet megtalálható, ugyanakkor a határozatok közül 3 db hiányzik** (16/2021. (V.31.), 17/2021. (VI.07.), 18/2021. (VI.14.)), előterjesztés pedig egyáltalán nem található. **A belső ellenőrzés felhívja az Önkormányzat figyelmét, hogy a hiányosság pótlásra kerüljön a megfelelő tájékoztatás érdekében.**

- A Belügyminisztérium és a Miniszterelnökség által közösen kiadott állásfoglalás 5. pontjában rögzítettek szerint – az Möt. általános szabályai alapján –, **a képviselő-testület a veszélyhelyzet megszűnését követően, illetve az ismételt hatáskör-gyakorlása során, jogosult a polgármester által hozott döntéseket felülvizsgálni, megváltoztatni.** Ezen felülvizsgálat során nem jogi/törvényességi szempontokról van szó, sokkal inkább arról, hogy a polgármester ezen időszakban egyszemélyben gyakorolta a testületi feladat- és hatásköröket. Fentiek alapján a képviselő-testület eldöntheti, hogy mit kíván megváltoztatni és mit hagy változatlan formában, ugyanakkor felülvizsgálati jogkörének **visszaható hatálya nincs.**

A belső ellenőrzés megállapította, hogy a vizsgált időszakban, 2021. június 15-ét követően a **Polgármester 2021. 08. 02-i ülésre terjesztett elő „Beszámoló lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról”** címmel tájékoztatást a polgármesteri döntésekről. A belső ellenőrzés ugyanakkor kiemeli, hogy a tájékoztatásból **hiányzik annak lényegi eleme, miszerint a képviselő-testület jogosult ezeket felülvizsgálni, megváltoztatni, melynek a döntésből ki kellene tűnnie. Hiányzik továbbá a tájékoztatásból a megalkotott rendeletekre vonatkozóan.**

A belső ellenőrzés kiemeli, hogy a fent említett állásfoglalás bár nem kötelező érvényű jogszabály, ugyanakkor **az önkormányzatok jogszerű és demokratikus működését célozza**, melyet valamennyi önkormányzatnak szem előtt kell tartani. Ugyanakkor **az SZMSZ 18. § (1) bekezdése kötelezően rögzíti** – a képviselő-testület általános működése idején is irányadóan - a polgármester, illetve felelős személy szóbeli beszámolóját többek között az előző ülés óta tett fontosabb intézkedésekről, valamint az olyan jelentősebb eseményekről, amelyek a képviselő-testület feladat- és hatáskörét érintik, valamint az átruházott hatáskörben hozott intézkedésekről. Az előzetes egyeztetéseket figyelembe véve, a fenti feltételek teljesülése mintegy megerősítésül szolgálta volna az egyeztetéseket, másrészt a lakossági tájékoztatást is biztosította volna.

II. Képviselő-testület által történő feladat- és hatáskör gyakorlás:

- A belső ellenőrzés vizsgálta **a testületi ülések összehívását, megtartását, az előkészített előterjesztések tartalmát, az ülésvezetés szabályainak érvényesítését.**

a. Az SZMSZ 8. § (1)-(3) bekezdései szerint: *„A Képviselő-testület ülését a polgármester papír alapon vagy elektronikus úton kiküldött írásbeli meghívó és az írásos előterjesztések együttes megküldésével hívja össze. Azon napirendi pontok írásos anyagát, amelyet a képviselők korábban megkaptak, a meghívóval együtt részükre ismételtelen nem kell megküldeni, de a meghívóban utalni kell arra, hogy mikor küldték meg azokat.*

A Képviselő-testület ülésére szóló meghívót, az előterjesztéseket, illetve írásbeli véleményeket írásban – papír alapon vagy elektronikus úton - kell elkészíteni. A meghívó tartalmazza az ülés helyét, időpontját, a tervezett napirendeket.

A meghívót olyan időpontban kell kiküldeni - kivéve a rendkívüli ülés meghívóját - hogy azt a testület tagjai, a tanácskozási joggal résztvevők, illetve az egyéb érdekeltek az ülés előtt legalább 5 nappal megkapják.”

A belső ellenőrzés két testületi ülés (11.18. és 12.06. rendkívüli) tekintetében vizsgálta a fenti szabályok érvényesülését. A belső ellenőrzés megállapította, hogy a meghívó tartalmára, kiküldési módjára és idejére vonatkozó szabályok betartásra kerültek.

b. Az SZMSZ 17. § (1)-(2) bekezdései szerint: *„A képviselő-testületi ülés napirendi pontjaira, azok tárgyalásának sorrendjére a polgármester az írásbeli meghívóban tesz javaslatot.*

A Képviselő-testület az ülés megnyitását követően dönt a napirendről. A Képviselő-testület a napirend kérdésében vita nélkül, egyszerű szótöbbséggel dönt.”

Az SZMSZ 19. § (3) bekezdése szerint: „*Rendes előterjesztésnek az az előterjesztés minősül, melynek kiküldése a 15. § (4) bekezdésében foglaltaknak eleget tesz. Ezen határidőn túl beérkező előterjesztésekre a sürgősségi indítvány szabályai az irányadó. A 22. § szerint: „A képviselő-testületi ülés **meghívójában nem szereplő napirendi javaslat** tárgysorozatba történő **felvételére** - indokolt esetben - **sürgősségi indítványt lehet előterjeszteni.***”

A sürgősség tényének rövid indokolásával – legkésőbb az ülés megkezdését megelőző 24 óráig – sürgősségi indítvány nyújtható be.

Rendelettervezet nem nyújtható be sürgősségi indítványként, kivéve, ha a hatályos rendelet azonnali módosítása vagy hatályon kívül helyezése szükséges, mert magasabb szintű jogszabályba ütközik vagy az önkormányzat érdekeit sérti.

Sürgősségi indítványt előterjeszthet a 19. § (2) bekezdésének a) – f) pontjában szereplő szervezetek, személyek.

*Rendkívüli ülésre sürgősségi indítványt benyújtani nem lehet. A sürgősség kérdésében a képviselő-testület vita nélkül, egyszerű szótöbbséggel dönt a napirend elfogadása előtt. A sürgősségi indítványt- **elfogadása esetén** – a képviselő-testület az írásban már kiadott napirendi pontok megtárgyalását követően, **utolsónak tárgyalja meg.**”*

A belső ellenőrzés a honlapon található 4 jegyzőkönyvet áttanulmányozva, megállapította, hogy 3 esetben tárgyalt a testület sürgősségi indítványt, ugyanakkor ezekről **a napirend elfogadása előtt nem szavazott az SZMSZ előírásai szerint, továbbá nem minden esetben tárgyalta ezeket sorrendben az utolsóként.**

c. Az SZMSZ 19. § (1) bekezdése szerint: „*Előterjesztésnek minősül:*

a) minden a munkatervbe felvett és új – tervezett napirenden kívüli – anyag,

b) a Képviselő-testület által előzetesen javasolt rendelet-tervezet, határozat-tervezet, beszámoló és tájékoztató.”

Ugyanezen szakasz rendelkezik az előterjesztés benyújtásának módjáról, felépítéséről és általános tartalmáról.

Mivel a település honlapján a vizsgált időszakra vonatkozóan csak egy üléshez található előterjesztés, ezért a belső ellenőrzés 3-3 dokumentumot kért be az aljegyzőtől határozathozatalhoz, illetve rendeletalkotáshoz kapcsolódóan. Ezek áttekintését követően megállapítható, hogy az előterjesztések **lényegében már a**

képviselő-testületi ülésről készült jegyzőkönyv tervezete – mind felépítésében, mind szóhasználatában. Az előterjesztésen **hiányzik a jegyző jogszerűségi nyilatkozata**. A belső ellenőrzés felhívja a figyelmet, hogy a jövőben a tartalomban **hangsúlyozni kell annak előterjesztési minőségét** (pl. „előadó” helyett „előterjesztő”, önkormányzati rendeletek nem tervezetként szerepelnek, hanem kihirdetést követő számozással), különös figyelmet kell fordítani az előterjesztések **tartalmára**, hogy az az SZMSZ-ben rögzített előírásoknak **megfeleljen és kellő információt nyújtson a képviselők részére** a szavazáshoz.

d. Az SZMSZ 19. § (10) bekezdése szerint: *„Az előterjesztés elkészítéséért, valamint a munkaterv szerinti határidőben történő benyújtásáért a napirend előadója a felelős. Az előterjesztés készítője felelős az előterjesztésben szereplő adatok teljességéért és valóságáért, a készítéskor rendelkezésre álló információkra vonatkozóan, valamint a határozati javaslatok megalapozottságáért.”*

Megállapítható, hogy 2 esetben nem megfelelően került megjelölésre a napirend előterjesztője (hulladékgyűjtési társulási megállapodás módosítása, munkaterv), ezért a **jövőben erre nagyobb hangsúlyt kell helyezni**.

- Az **ülésezés formái** tekintetében az SZMSZ 9. §-a alakuló, rendes és rendkívüli ülésről rendelkezik.

Az SZMSZ 11. § (1) bekezdése szerint: *„A Képviselő-testület szükség szerint, de évente legalább 6 alkalommal, a munkatervben meghatározott ülést (rendes ülés) tart.”*

Kisbodak Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2021. évben mindösszesen **5 db rendes ülést tartott**.

A belső ellenőrzési jelentés I. pontjában részletezettek alapján, a vizsgált időszak első félévében **a fent említett rendelkezés alkalmazására**, a képviselő-testület által történő feladat- és hatáskörgyakorlásra, illetve a képviselő-testületi ülések összehívására **nem volt lehetőség**. Az ülések fennálló hiánya olyan körülmény, amely **az önkormányzatok önhibáján kívül álló okra vezethető vissza** és ebből következően az **nem értékelhető az érintett önkormányzat terhére**.

- Az SZMSZ 46. § (3) és (4) bekezdése rendelkezik a **kizárás szabályairól** érintettség esetén: *„A képviselő-testület döntéshozatalából kizárható az, akit vagy akinek a közeli hozzátartozóját az ügy személyesen érinti. Az önkormányzati képviselő köteles bejelenteni a személyes érintettséget.”*

Amennyiben az önkormányzati képviselő a (3) bekezdésben foglalt kötelezettség megszegi az ülés vezetője - ha tudomással bír róla - felhívja a képviselőt arra, hogy jelentse be személyes érintettségét.”

Az Mötv. 49. § (1) bekezdése szerint, a kizárásról az érintett önkormányzati képviselő kezdeményezésére vagy bármely önkormányzati képviselő javaslatára **a képviselő-testület dönt.** A kizárt önkormányzati képviselőt **a határozatképesség szempontjából jelenlévőknek kell tekinteni.**

A vizsgált jegyzőkönyvekben két esetben fordult elő olyan napirend, ahol képviselő vagy polgármesteri érintettség állt fenn. A képviselő-testület 2021.IX.29-i ülésén 3. napirendi pontként tárgyalta a közösségi ház felújítására kivitelező kiválasztását, mely során – **az előírások szerint** - Varga Zsolt képviselő bejelentette személyes érintettségét, melyet a testület egyhangúlag tudomásul vett. A másik esetben 2021.XII.06-i ülésén 10. napirendi pontként tárgyalta a testület a polgármester jutalmazását. **Ebben az esetben elmaradt a polgármester érintettségének bejelentése, a testület döntése, továbbá annak rögzítése, hogy ebben az esetben az ülésvezetést, illetve a javaslatot az alpolgármester teszi fel szavazásra.**

Mindkét esetben tévesen került megállapításra a szavazás eredménye, hiszen az érintett nem vehet részt a szavazásban – még tartózkodás szavazattal sem, csupán a határozatképesség szempontjából kell jelenlévőknek tekinteni. A belső ellenőrzés **felhívja az Önkormányzat figyelmét, hogy a kizárás szabályainak érvényesülésére fokozottan tekintettel legyen.**

- Az **ülések nyilvánossága** tekintetében az SZMSZ 15. § (6) bekezdése szerint, az önkormányzati rendeleteket és a képviselő-testületi határozatokat Kisbodak **község honlapján meg kell jelentetni.** Ugyanezen szakasz (7) bekezdése szintén erről rendelkezik a nyilvános ülésről készült jegyzőkönyvek tekintetében.

Az ellenőrzés megállapította, hogy a község honlapján a **14 rendelet közül csupán 12 önkormányzati rendelet található meg,** míg a **jegyzőkönyvekből mind az 5 db.** Az egyes nyilvános ülésekhez kapcsolódó **előterjesztések közül pedig csak egy található meg a honlapon.** **Az ellenőrzés felhívja az Önkormányzat figyelmét, hogy erre a jövőben legyen figyelemmel, illetve a hiányosságot pótolja.**

- Az SZMSZ 41. § (1) és (3) bekezdése az alábbiakat rögzíti a jegyzőkönyvet illetően:
„A képviselő-testület üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet a Nemzeti Jogszabálytárba fel kell tölteni.

A jegyzőkönyvet a polgármester és a jegyző írja alá.”

A vizsgált időszakban a jegyző tartós távolléten (szülési szabadságon) volt, ettől függetlenül a jegyzőkönyvek mégis a jegyző neve alatt készültek, melyet az aljegyző helyettesként írt alá nevének feltüntetésével nélkül.

A belső ellenőrzés felhívja a figyelmet arra, hogy a jövőben ezen **helytelen gyakorlat kerüljön megszüntetésre**. A jegyző távolléte esetén vagy a feladatmegosztásból adódóan, ha a jegyző nem vesz részt adott testületi ülésen, akkor **az aljegyző neve kerüljön feltüntetésre a jegyzőkönyv aláírási részénél**, továbbá **a jelenlevők felsorolásánál is meg kell jeleníteni, hogy az aljegyző a jegyző megbízásából látja el a feladatot, illetve vesz részt a testületi ülésen**.

- Az SZMSZ 43. § szerint:

„(1) A Képviselő-testület előre tervezhető feladatainak megszervezése érdekében éves munkatervet fogad el.

(2) A munkaterv tartalmazza:

a) a testületi ülések időpontját a tervezett napirendek címét,

b) az előterjesztések elkészítésének határidejét, az előkészítésért felelős személy vagy szervezet megnevezését.

(3) A munkaterv tervezetét a jegyző állítja össze és a polgármester terjeszti elfogadásra a Képviselő-testület elé.

(4) A munkaterv a képviselő-testületi munka tervezésének eszköze, attól indokolt esetben lehet térni.”

Az SZMSZ 44. § szerint: „A jóváhagyott ötéves Gazdasági Programot és az éves munkatervet az önkormányzat hivatalos honlapján közzé kell tenni.”

A belső ellenőrzés megállapította, hogy a képviselő-testület a 2022. évre vonatkozó munkatervét 36/2021. (XII.06.) határozattal **elfogadta**, ugyanakkor **a honlapon nem került közzétételre**. A munkaterv az SZMSZ előírásaival ellentétben **nem tartalmazza a testületi ülések időpontját (csak a hónapot), előterjesztések elkészítésének határidejét, valamint napirendenként az előkészítésért felelős személy megnevezését**.

IV. JAVASLATOK

A./ A feladatellátás szabályszerűségének javítása érdekében:

1. Szükséges intézkedni annak érdekében, hogy a rendkívüli jogrend idején irányadó speciális szabályok következetesen alkalmazásra kerüljenek – tekintettel a kiadásra kerülő szakmai útmutatókban rögzítettekre.
2. Intézkedni kell aziránt, hogy az SZMSZ rendelkezései következetesen alkalmazásra kerüljenek a képviselő-testület működése során – különös tekintettel az előterjesztések tartalmára, a nyilvánosság biztosítására, a napirendek végrehajtásáért felelős személyek meghatározására, a kizárás szabályaira, valamint a jegyzőkönyvek aláírását illetően.

B./ A feladatellátás gazdaságosabb, hatékonyabb végrehajtása, a munka színvonalának javítása érdekében:

1. Javasolt növelni a jegyzői/aljegyzői (vezetői) kontrollt az A./ pontban felsoroltak érvényesülése érdekében.

Jánossomorja, 2022. október 25.

Dr. Dudás Eszter
belső ellenőr

V. ZÁRADÉK

Az ellenőrzési jelentés tartalmát megismertem, egy példányát átvettem. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 42. § értelmében nyilatkozom, hogy

- észrevételt kívánok tenni és azt a jelentés kézhezvételétől számított 8 napon belül megküldöm az ellenőrzést végző szervezet vezetőjének,
- észrevételt nem kívánok tenni.*

Darnózseli, 2022. *október 5.*

Veilandics Eszter
jegyző

*megfelelő rész aláhúzendó!